

Solberga kyrka

55.4511, 13.5750

Solberga kyrka ritades av den danskfödde arkitekt Peter Boisen som var Ystads förste stadsarkitekt från 1868 och fram till sin död 40 år senare.

Kyrkan byggdes på 1860-talet som ersättning för en tidigmedeltida kyrka, som hade rivits strax innan den nya kyrkan uppfördes. Byggmaterial från denna återanvändes troligen vid bygget av den nuvarande.

Man byggde nytt eftersom den gamla kyrkan ansågs för liten för att rymma det då stora antalet kyrkobesökare, bland annat från gårdsfolket på Torsjö säteri som tillhörde Solberga socken.

När det först fördes på tal om att bygga ny kyrka gav greve Stenbock på Torsjö löfte om en tomt för en ny kyrka på säteriet, men sockenborna avböjde. Man ville att kyrkan skulle ligga på samma plats som den gamla.

Som byggmästare anlätades H F Möller från Ystad, som efter att ha uppfört Solberga kyrka på egen hand kunde ta sig ann bygandet av bland annat Katslösa och Östra Torps kyrkor, som båda påminner om Solberga kyrka.

Den minsta klockan som hänger i tornet är gjuten av M & E Ohlssons klockgjuteri i Ystad, skänktes till kyrkan 1970. den stora klockan är daterad till 1586.

Ursprungligen var den nya kyrkan uppvärmd med en ugn från Kockums mekaniska verkstad, men denna togs senare bort och kyrkan fick elektrisk uppvärmning i början av 1950-talet.

Det hade bestämts att både predikstolen och altaret från den gamla kyrkan skulle återanvändas i den nya, men man lät ändå tillverka nytt. Enligt en muntlig berättelse slutade predikstolen som hundkoja på en gård i närheten. Dock behöll man den gamla dopfunten som är av okänd ålder.

Och som altarprydnad finns ett krucifix från omkring år 1500.

Kyrkan ljuskronor av böhmisk kristall inköptes 1868 på Magnus Albert Stenbocks auktion på Torsjö säteri, efter att säteriet sålts till friherre Carl Bonde.

Ljuskronornas ursprung är osäkert, men prinsessan Sofia Albertina hade testamenterade alla sina lösören, däribland det bibliotek och en hel del av inventarierna som sedan prydde Torsjö, och kanske har ljuskronorna kungligt ursprung.

På västra sidan av långhuset finns en orgelläktare där kyrkans ursprungliga orgelverk tillverkat av orgelbyggaren Johan Lambert Larsson från Stora Köpinge är placerat.

Den mest genomgripande renoveringen av orgeln genomfördes i början av 1970-talet av Anders Persson i Viken. Orgelfasaden ritades av Otto August Mankell till kyrkans invigning 1866.

På Solberga kyrkogård ligger bland annat en självlärd urmakare och klockgjutare vid namn Ola Larsson. Han var upphovsman till det välkända klockgjuteriet i Ystad, M & E Ohlssons klockgjuteri. Ola Larsson var som 80-åring med och göt om klockan i Storkyrkan i Stockholm samt en rad andra kyrkklockor över hela landet.

Källor:

Webb: Villie församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Häfte: "Solberga kyrka - beskrivning av den medeltida kyrkan". Ulla Karin Asvold 2012.

Rapport: "Solberga kyrka - underhållsplan". Ola Månsson, Ponnerts arkitekter 2005.